

Acad. Alexandru ROȘCA la 80 de ani

(n. 27 aprilie 1934, s. Mândrești, r-nul Tele-nești)

Filosof, domeniul de cercetare: dezvoltarea liberă a individului, cadrul teoretico-metodologic de examinare a orașului și satului ca elemente ale unui sistem integru, procesele integrative în sistemul „oraș-sat” și dezvoltarea potențialului uman.

Doctor habilitat în filosofie (1988), membru corespondent (1992) și membru titular (2000) al Academiei de Științe a Moldovei.

Acad. Alexandru Roșca este o personalitate notorie a vieții științifice academice și universitare din Republica Moldova. Născut la 27 aprilie 1934 în s. Mândrești, r-nul Telenești, Alexandru Roșca a urmat treptele tradiționale ale afirmării profesionale și personale în cariera științifică. A absolvit Facultatea de Istorie și Filologie a Universității de Stat din Moldova (1962) și doctoratul din cadrul Universității de Stat din Moldova (1970). Este doctor în filosofie (1971), doctor habilitat în filosofie (1988), membru corespondent (1992), membru titular (2000) al Academiei de Științe a Moldovei.

Activitatea de muncă a desfășurat-o, în temei, la două instituții – Universitatea de Stat din Moldova și Academia de Științe a Moldovei, cu precădere la actualul Institut de Cercetări Juridice și Politice. În cadrul Universității de Stat din Moldova (1964-1977) a parcurs itinerarul științifico-didactic de la asistent universitar la conferențiar universitar, iar la Academia de Științe a Moldovei (din 1977) a cunoscut o ascensiune pe merit de la șef de Sector al Secției de Filosofie și Drept (actualmente ICJP al AȘM) până la academician coordonator al Secției de Științe Umanistice și Arte.

Interesele sale științifice țin de domeniul filosofiei sociale și al științelor politice. Este autor a pes-

te 200 de lucrări științifice, inclusiv 6 monografii, printre care pot fi menționate: *Dezvoltarea liberă a fiecăruia* (1980), *Procesele integraționiste în mediul rural și dezvoltarea multilaterală a personalității* (în limba rusă, 1984), *Algoritmi ai tranziției: aspecte social-filozofice* (2007).

Activitatea de cercetare științifică este focalizată pe fundamentarea reperelor conceptuale și teoretico-metodologice de investigație a unor fenomene și procese social-politice, cum ar fi dezvoltarea liberă a individului (fiind elaborat un studiu cu titlu de pionierat în această direcție științifică); depășirea deosebirilor dintre oraș și sat, evidențierea căilor de apropiere a condițiilor de viață a oamenilor din localitățile urbane și cele rurale prin reliefaarea diferențelor sociale și elaborarea concepției proceselor integrative în cadrul sistemului unic; dezvoltarea potențialului uman prin identificarea condițiilor obiective și subiective ale creșterii participării civice a individului în contextul modernizării societății și depășirii paternalismului social etatist; interconexiunea dintre eficientizarea funcționalității sistemului politic, aprofundarea coeziunii sociale și consolidarea dezvoltării durabile, abordată prin prisma doctrinelor și conceptelor social-filosofice și politice contemporane (fiind definite obiective prioritare de soluționat); valorile general umane ca platformă a dialogului civilizațiilor, recomandări menite să contribuie la aprofundarea dialogului intercultural și intercivilizațional la nivel global, regional și local; relația individ-societate ca reper al existenței umane, abordată din perspectiva recunoașterii faptului că omul este un subiect permanent al acțiunii sociale, orientarea sistemului social spre om constituind, în viziunea savantului, esența procesului de umanizare a societății.

Unul din rezultatele sale științifice valoroase este evidențierea și argumentarea unei etape noi în instituirea și dezvoltarea sistemului politic din Republica Moldova, legată de schimbările constituționale din 5 iulie 2000 și de opțiunea europeană proclamată în 2005. Pe un plan mai general se înscriu și rezultatele obținute prin elaborarea direcțiilor și obiectivelor privind sporirea eficacității funcționării sistemului politic, structurilor de stat, administrației locale și democrației directe.

Acad. Alexandru Roșca a fost redactor-șef al Buletinului Academiei de Științe a RSS Moldovenești „Științe sociale: filosofie, drept, etnografie, studiul artelor, arheologie” și a „Revistei de Filosofie și Drept”. De notat, de asemenea, calitatea de membru al colegiilor de redacție în reviste științifice de peste hotare (România și Rusia), precum și de membru de

onoare sau asociat al unor organizații științifice din străinătate (Franța, Bulgaria și România).

De remarcă, nu în ultimul rând, numeroase participări în calitate de președinte al consiliilor științifice specializate pentru examinarea și susținerea tezelor de doctor habilitat și de doctor (din 1993 până în prezent), academicianul Alexandru Roșca fiind un promotor activ al excelenței științifice. A pregătit 4 doctori habilitați și 19 doctori în științe.

Activitatea de cercetare științifică a savantului, de administrare a științei și de pregătire a cadrelor de înaltă calificare s-a soldat cu formarea școlii științifice a academicianului Alexandru Roșca.

Fiind o persoană de o cultură și inteligență deosebită, de un înalt rafinament și o autoritate incontestabilă, academicianul Alexandru Roșca se bucură de o prețuire înaltă din partea colegilor și a discipolilor, reprezintă un exemplu de comportament moral, abnegație și seriozitate, calități care i-au adus faima de Om, Cercetător științific și Intelectual.

*Acad. Gheorghe Duca
Dr. hab., prof. Victor Moraru
Dr. hab., prof. Victor Juc*